

Handläggare
Erika Isaksson
Telefon: 08-50833597**Till**
Utbildningsnämnden
2025-12-11

Elever med mycket hög frånvaro

Svar på skrivelse från Andréa Hedin med flera (M), Jan Jönsson med flera (L) och Claes Nyberg med flera (C)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Andréa Hedin med flera (M), Jan Jönsson med flera (L) och Claes Nyberg med flera (C) har lämnat in en skrivelse angående elever med mycket hög frånvaro. I skrivelsen uttrycker skribenterna oro för att stadens system för att bevaka och hantera skolplikten brister och därmed innebär ett hot mot barns rätt till utbildning. Skribenterna menar att det finns en diskrepans mellan frånvarouppgifterna i den fördjupade studien om frånvaro i grundskolan (UTBF 2025/3967) i jämförelse med tidigare kommunicerade uppgifter om antalet elever med hög frånvaro.

Utbildningsförvaltningen har genomfört en fördjupad studie om frånvaro i grundskolan och presenterat resultatet i en rapport. I rapporten beskrivs dels frånvarouppgifter över tid som följts upp i olika syften, dels hur Stockholms stads kommunala grundskolor arbetar främjande och förebyggande för att få elever åter till skolan. Diskrepansen i frånvarostatistiken beror på de olika syften som uppföljningen haft. Förvaltningen anser att nuvarande frånvarosystem är ändamålsenligt för staden att uppfylla sitt skolpliktsansvar. I övrigt redogör förvaltningen för hur medlen i budgeten 2024 för förstärkt skolpliktsbevakning nyttjats, vilka avsåg en utökning av det anslag för myndighetsutövning/hemkommunsuppdrag som finns i nämndens ram.

Utbildningsförvaltningen
Grundskoleavdelningen

Hantverkargatan 2F
Box 22049
104 22 Stockholm
Växel 08 508 33 000
Fax
utbildningsforvaltningen@edu.stockholm.se
<https://start.stockholm/>

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Andréa Hedin med flera (M), Jan Jönsson med flera (L) och Claes Nyberg med flera (C) har till utbildningsnämnden lämnat in en skrivelse rubricerad ”Elever med mycket hög frånvaro”.

Utbildningsnämnden godkände den 28 augusti 2025 utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och rapporten *Det ska vara svårt att vara borta och lätt att komma tillbaka – En studie av elevfrånvaro i grundskolan i Stockholms stad* som svar på budgetuppdraget om att genomföra en fördjupad studie om frånvaron i grundskolan med förslag till åtgärder för ökad skolnärvaro.

Med anledning av ovan rapport önskar skrivelsens skribenter svar på följande frågor:

- Hur förklaras diskrepansen i antalet rapporterade elever med mer än 50 procent frånvaro för VT24 mellan september 2024 och augusti 2025?
- Vad är rapporteringsgraden av frånvaro i grundskolan i Stockholm?
- Hur användes de sex miljoner kronorna som utbildningsnämnden erhöll från kommunfullmäktiges budget 2024 för förstärkt skolpliktsbevakning?
- På vilket sätt är dagens systemstöd för frånvarorapportering inte ändamålsenligt för staden att kunna fullfölja sitt ansvar som hemkommun?
- Hur många elever hade VT25 en frånvaro på 50 procent eller mer i de kommunala grundskolorna? Hur är dessa elever fördelade mellan årskurserna?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samråd med avdelningen för utveckling och samordning samt med avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 2 december 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 3 december 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

För de kommunala grundskolorna finns tydliga riktlinjer om vikten av att tidigt agera vid elevers frånvaro från skolan. Uppföljning av frånvaro sker därför systematiskt och löpande av skolorna och förvaltningen, i syfte att tidigt upptäcka upprepade eller långvariga frånvaro. Rektor bedömer när en fördjupad utredning av orsakerna

till elevens upprepade eller längre frånvaro är behövlig, vilket också anmäls till huvudmannen. I utredningen deltar elevhälsan, eleven och vårdnadshavare.

Utbildningsförvaltningen följer regelbundet systematiskt upp elevers anmälda och oanmälda frånvaro, lärares rapporteringsgrad samt elever med hög frånvaro. Syftet med förvaltningens uppföljning är att säkerställa att skolorna uppfyller sina skyldigheter utifrån skollagstiftningen samt fånga upp skolor som är i behov av utbildningsinsatser eller annat stöd i till exempel rutiner kring frånvarohantering och utredningskompetens.

Hur förklaras diskrepansen i antalet rapporterade elever med mer än 50 procent frånvaro för VT24 mellan september 2024 och augusti 2025?

Den fördjupade studien, vilka författarna hänvisar till i skrivelsen, visar på att 1234 elever var frånvarande med mer än 50 % vid vårterminen 2024. Angivet antal elever inkluderar även elever med mycket kort placeringstid och elever med TF-personnummer. Vid redovisningen i september 2024 var elever med mycket kort placeringstid och elever med TF-personnummer inte inkluderade varför siffran till antalet blir 1037 elever.

Vid huvudmannens uppföljning av frånvaro i slutet av en tidsperiod, till exempel en termin, exkluderas elever som inte omfattas av skolplikt samt de elever som slutat i Stockholms stads kommunala grundskolor. Diskrepansen i frånvarostatistik beror på de olika syften som uppföljningen haft.

Vid uppföljning vårterminen 2025 hade 949 elever i kommunal förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola mer än 50 procents frånvaro. Under samma period hade ytterligare 169 elever haft mer än 50 procents frånvaro under den period de varit inskrivna i den kommunal grundskolan, innan de någon gång under terminen, skrivits ut från skolan.

Vad är rapporteringsgraden av frånvaro i grundskolan i Stockholm?

Förvaltningen anser att rapporteringsgraden är avgörande för hur skolorna och förvaltningen kan använda frånvarostatistik och uppföljning av frånvaro. Rapporteringsgraden visar också huvudmannen hur väl rutiner för frånvarohantering är implementerade på skolorna. Förvaltningen har använt uppgifterna för att rikta stöd och utbildningsinsatser till skolor.

Rapporteringsgraden följs upp per månad, termin och läsår.

Rapporteringsgraden baserat på *elevers* schemalagda lektioner i Skolplattformen (Skola24) vårterminen 2024 var 91,3 procent (källa

Beslutstöd 2024-06-11). Rapporteringsgraden baserat på *lärares* schemalagda lektioner i systemstödet InfoMentor vårterminen 2025 var 80,7 procent (Källa InfoMentor Analys 2025-11-11). Dessa uppgifter är inte jämförbara på grund av skillnader i hanteringen av lektioner med fler än en lärare. I grundskolan är det inte ovanligt att fler än en lärare är schemalagd på samma lektionstillfälle, men för att följa upp elevernas frånvaro är det viktigaste att följa upp att alla elevlektioner är rapporterade av *minst en lärare*, oavsett hur många lärare som deltog vid lektionstillfället. Utveckling pågår med nuvarande leverantör InfoMentor avseende leverans av frånvarodata till Beslutstöd för att möjliggöra bland annat analys av rapporteringsgraden på elevers schemalagda lektioner. Det är även förvaltningens erfarenhet att man i samband med byte av leverantör av systemstöd har kunnat se att rapporteringsgraden inledningsvis minskat något för att sedan succesivt öka igen.

Hur användes de sex miljoner kronor som utbildningsnämnden erhöll från kommunfullmäktiges budget 2024 för förstärkt skolpliktsbevakning?

Hemkommunen ansvarar för att elever fullgör sin skolplikt och får den utbildning de har rätt till, oavsett vilken skolhuvudman som ansvarar för undervisningen.

De 6 miljoner kronorna i budget 2024 avsåg en utökning av det anslag för myndighetsutövning/hemkommunsuppdrag som finns i nämndens ram och som uppgår till 166 miljoner kronor. Anslaget benämndes skolpliktsbevakning i kommunfullmäktiges budget, men gällde egentligen hela hemkommunsuppdraget. Anslaget för hemkommunsuppdraget räknas i regel inte upp och utökningen var avsedd att kompensera för tidigare utebliven uppräknings. De 6 miljoner kronorna fördelades således som en del av budget för central förvaltning utan att det kan härledas till en specifik enhet eller budgetpost. Det totala anslaget för myndighetsutövning/hemkommunsuppdraget uppgår även i budget 2025 till 166,4 miljoner kronor och avser både fristående och egen regi.

Hur är inte systemstödet för frånvarorapportering ändamålsenligt för staden att kunna följa sitt ansvar som hemkommun?

För att uppfylla hemkommunens ansvar för att elever fullgör skolplikten använder förvaltningen olika systemstöd i olika syften. InfoMentor Analys används för att följa elevers frånvaro och lärares rapporteringsgrad. För att på individnivå följa upp elever med hög frånvaro i kommunala grundskolor används, i väntan på utvecklingsarbete i InfoMentor och Beslutstöd, frånvarodata som levereras månadsvis, terminsvis och läsårsvis från leverantören InfoMentor. Anmälan om att utredning om upprepade eller långvariga

frånvaro har inletts av rektor följs upp i modulen ULF i barn- och elevregistret (BER). Som beskrivits för utbildningsnämnden den 24 april 2025 i Revisionsrapport nr 5/2024 *Att uppmärksamma skolfrånvaro* ska kommunala grundskolornas frånvaroutredningar göras i Prorenata, det samlade systemstödet för skolans elevhälsa. Ett utvecklingsarbete pågår för att införa ärendetypen frånvaroutredningar i Prorenata.

Den fördjupade frånvarostudien genomfördes på kommunala grundskolor under höstterminen 2024 och granskade skolornas frånvaroarbeta. Samtidigt infördes ett nytt frånvarosystem i InfoMentor på skolorna, vilket på vissa sätt har inneburit ett förändrat arbetssätt för skolorna, bland annat för registrering och uppföljning av elevers frånvaro. Under vårterminen 2025 levererades ny funktionalitet till InfoMentor i syfte att ge bättre överblick av frånvaro på individnivå samt även en rapport över lärares rapporteringsgrad. Under höstterminen 2025 har förvaltningen även tagit fram ett förbättrat stöd till skolorna i syfte att underlätta uppföljning och analys i InfoMentor, bland annat av elevernas frånvaro.

Förvaltningen anser att nuvarande frånvarosystem i InfoMentor är ändamålsenligt för staden att uppfylla sitt skolpliktsansvar.

Hur många elever hade VT25 en frånvaro på 50 procent eller mer i de kommunala grundskolorna? Hur är dessa elever fördelade mellan årskurserna?

Antalet elever som under vårterminen 2025 hade en total frånvaro på mer än 50 procent redovisas i tabell nedan. Uppgifterna är hämtade från verksamhetssystemet InfoMentor Analys den 11 november 2025. I tabellen visas elever med hög frånvaro som vid terminens slut fortfarande varit inskrivna i kommunal grundskola i Stockholms stad.

Årskurs	Antal elever med total frånvaro > 50% under vårterminen 2025
F	15
1	12
2	28
3	24
4	37
5	66
6	99
7	192
8	231
9	245
	949

Tabell 1. Antal elever som varit inskrivna i kommunal förskoleklass, grundskola eller anpassad grundskola i Stockholms stad vid slutet av vårterminen 2025 och samtidigt haft en total frånvaro från undervisningen på över 50 % under samma period.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på en skrivelse gör utbildningsförvaltningen ingen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilagor

1. Skrivelse angående elever med mycket hög frånvaro av Andréa Hedin med flera (M), Jan Jönsson med flera (L) och Claes Nyberg med flera (C).
2. Rapport - Det ska vara svårt att vara borta och lätt att komma tillbaka (UTBF 2025/3967)